

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

WEENEN, 19 Augustus.

De geboortedag des Keizers is met luister gevierd, en men heeft hier ter stede niet nagelaten de menigte in-dachtig te maken op de voordeelen, welke aan Oostenrijk zijn te beurt gevallen, sedert Z. M. de regering heeft aanvaard, en de magt, welke die Staat bij de zoo gewichtige gebeurtenissen, door welke Europa is geschokt geworden, heeft ontwikkeld.

Men verzekert stellig, dat de inschrijvingen voor de leening meer dan 400 millioenen florijnen zullen bedragen, en men voegt er bij, dat, ter zake van de werkzaamheden, welke die maatregel vordert, ten einde aan denzelfden gang te verzekeren, de termijn, voor de inschrijving gesteld, eenige dagen en tot den 31sten Augustus is verlengd.

— Z. M. de Koning van Portugal is in deze residentie aangekomen, en heeft gehoor verleend aan de leden van het corps-diplomatique.

— Naar men verneemt, zullen, zoodra de oostenrijksche troepen in de vorstendommen zijn aangekomen, aldaar te lande telegrafische lijnen worden daargesteld, bij welke de hoofdstad van Moldavie, Jassy, met Czernowitz, en de hoofdstad van Wallachije, Bucharest, met Kronstadt in dadelijk verband worden gebracht.

Uit Polen wordt gemeld, dat de bevelhebbers van de in dat koninkrijk aanwezige russische corpsen zich naar Warschau hebben begeven, om vorst *Paskevitz* te begroeten. Zoo is aldaar ook aangekomen de generaal *Panintin*, de bevelhebber van het tweede leger-corps, van 't welk het hoofdkwartier steeds in Lublin gevestigd is. De meeste bevelhebbers zijn echter dadelijk weder naar hunne corpsen teruggekeerd; — inzonderheid die der divisien lichte kavallerie, welke in Litthauen staan. Men heeft verzekerd, dat de russische armee, welke uit de vorstendommen tot achter de Pruth terugtrekt, 190,000 man zoude be- loopen. Dit bedrag wordt als een weinig overdreven aange- merkt. Dat leger telt 8 divisien infanterie; drie divisien lichte kavallerie; zes regimenten dragonders en 22 regi- menten kozakken, waarvan de gezamenlijke sterkte niet wel hooger dan 140,000 man zal belopen. — Ten aan- zien van het bedrag en de samenstelling van de russi- sche krijgsmagt in de Krim, is men niet met genoegzame kennis van zaken onderrigt. Zeker is het, dat eene aan- zienlijke magt van kozakken derwaarts is gezonden, en ook bij de russische troepen aan de aziatische grenzen bevinden zich, zoo verzekerd wordt, niet minder dan 42 regimenten van dat wapen.

Zoodra de Russen den terugtocht hebben aangenomen, is *Mehemed-bassa* van de linie van den Balkan naar de Dobrudscha opgebroken. Bij de afdeling turksche troe- pen, onder zijn bevel, bevinden zich geene europesche hulptroepen, en van deze is ook nog geen soldaat benoe- den den Trajanus-wal verschenen. — *Mehemed* rigt zich naar de zijde van Ibraïl en Galacz. Het is vermoedelijk, dat de Russen deze posities zoolang zullen inhouden, tot dat hunne aftogt naar de Pruth behoorlijk zal zijn volbragt.

Het vierde corps der Russen zet, terwijl de generaal *Lü- ders* de Turken van *Mehemed-bassa* in 't oog houdt, den terugtocht langs Fockschany voort. Men rekent altijd, dat ook Moldavie voor het einde van de maand zal kun- nen ontruimd zijn, en men verzekert, dat het hoofd- kwartier alsdan in Ismail zal gevestigd worden.

De Turken zijn van hunne zijde de Jalomitzza overge- trokken. De door hen tot dus verre in Wallachije be- zette punten zijn Giurgewo, Bucharest, Oltenitza en Ka- larasch. Hunne flotille is den Donau tot bij Hirsowa af- gezakt. Zij zijn derhalve tot dus verre, met uitzondering alleen van de afdeling die Bucharest in bezit heeft ge- nomen, in de nabijheid van dien vloed gebleven.

VAN DEN RIJN, 20 Augustus.

De oostenrijksche en de pruisische bonds-gezanten hebben dezer dagen aan de Duitsche Bondsvergadering overgelegd de nota's, welke door hunne Regeringen aan de russische Regering zijn medegedeeld, alsmede de daarop door de gemelde Regering gegevene antwoorden, en de nota's, die, naar aanleiding van den inhoud dezer antwoorden, tusschen de Kabinetten der vier mogendheden zijn gewisseld. De Bondsvergadering heeft deze be- scheiden overgenomen en in handen gesteld van de bestaan- de commissie, belast met het onderzoek van alles wat tot de oostersche verwikkelingen betrekking heeft. Na het opmaken van de nota's van antwoord van de zijde der russische Regering, is bevel gegeven tot de ontruiming der vorstendommen, en zijn aan de Bonds-vergadering geene andere bescheiden medegedeeld, of aanvragen gedaan.

Bijzondere brieven uit Petersburg melden, dat de rus- sische staats-kanselier, graaf *Nesselrode*, steeds pogingen aanwendt om Z. M. den Keizer van Rusland in eenen vredelievenden geest te stemmen. Gedurende bijna den geheelen nacht van den 9^{den} op den 10^{den} Augustus is de genoemde staatsman, ten gevolge van zeer gewichtige depeches uit Weenen, met den Keizer in conferentie geweest. Zoo men in Weenen verzekerde, had de gene- raal *Adlerberg*, die met eene bijzondere zending naar de vorstendommen was vertrokken, doch met de geheime opdracht om den staat van zaken nauwkeurig op te ne- men en deswegens den Keizer onder de hand kennis te geven, geene gunstige berigten, ten aanzien van den toestand van het leger, medegedeeld, en daarbij de be- denkingen, die reeds te voren door vorst *Paskevitz* wa- ren ingezonden, bevestigd, en zoude voornamelijk het gegeven bevel tot de ontruiming daaraan moeten wor- den toegeschreven.

Dit laatste wordt echter als niet zeer waarschijnlijk

aangemerkt. Men vermoedt veeleer, dat van het oog- blik, op 't welk Oostenrijk bepaaldelijk heeft verklaard, niet te kunnen dulden, dat Rusland de linie van den Balkan zoude vermeesteren en Konstantinopel bedreigen, en dat de vorstendommen gedurende een onbepaalden tijd door russische troepen bezet zouden blijven, en dat die Staat 300,000 man troepen op de been heeft gebragt om deze verklaring kracht bijzetten, Rusland zich ge- noodzaakt heeft gevonden om vooreerst en in afwachting van hetgeen de toekomst zal opleveren terugtetreden.

Reeds voor het oogenblik, dat de geallieerde mogendheden aanzienlijke strijdkrachten naar de russische kust aan de Zwarte-zee zonden, heeft het opperhoofd der circassische opstandelingen, de bekende *Schamyl*, in 't begin van Julij een krachtigen aanval op de tegen hem overstaande rus- sische krijgsmagt beproefd, die echter, volgens de rus- sische officiële berigten, ten eenemale zoude zijn mislukt; voornamelijk met ondersteuning der hulptroepen van de aan het gezag van Rusland in dat oord onderworpen volks- stammen. Voor het uitbreken van den oorlog met Tur- kije werd het bedrag van het russische leger aan den Kaukasus gerekend op 114,000 man infanterie, waaron- der 60,000 man geregelde troepen; — op 12000 man ruitery, waarvan 2000 man geregelde kavallerie. — een en ander met 176 stukken geschut. Men heeft in der tijd gemeld, dat deze krijgsmagt, na het uitbreken van den oorlog, nog versterking had erlangd.

VAN DEN RIJN, 21 Augustus.

Uit Frankrijk wordt als zeker gemeld, dat den 18^{den} dezer, naar aanleiding van eene overeenkomst tusschen de oostenrijksche militaire overheden en *Omer-bassa*, we- gens het bezetten der vorstendommen door oostenrijksche troepen, uit kracht van de gemaakte overeenkomst tus- schen Oostenrijk en de Verhevene Porte, uit Weenen met den telegraaf bevel is afgezonden aan den generaal *r. Hess* om twee brigaden in de bedoelde landschappen te doen binnenrukken.

Met het bemagtigen van Bomarsund, en gevolgelijk van de Alands-eilanden, hebben de Engelschen en Franschen vasten voet in de Oost-zee bekomen, en genoegzamen grond, om vooreerst hunne troepen te kunnen ontschepen en aan wal vestigen. Volgens vroegere engelsche ber- igten, zoude de tweede te ondernemen aanval in dat oord tegen Sweaborg moeten gerigt worden.

Voor den aanval op de Krim zijn 48000 man Fran- schen en 24000 man Engelschen bestemd, met 130 stuk- ken geschut. Deze krijgsmagt zal met nog 7 à 8000 man Turken vermeerderd worden, en men rekent ook op eene afwending van de zijde der Circassiers, onder *Schamyl*. Het bijeenbrengen van al het materieel, 't welk eene der- gelijke onderneming vordert, vereischt echter veel tijd, en ontmoet menig bezwaar. Van daar, ongerekend de cholera, eenig uitstel, 't welk door de russisch-gezind- den aan verschil van meening tusschen de geallieerden is toegeschreven. Van den kant der laatstgenoemden wordt hetgeen deswegens is verbreid stellig tegenge- sproken.

— De cholera heeft zich in Munchen, Augsburg en Landshut vertoond.

PARIJS, 20 Augustus.

De inneming van de russische vesting Bomarsund is thans het voornaamste onderwerp der gesprekken. Zoo als is medegedeeld, heeft de Regering de zaak van ge- noegzaam belang beschouwd om dezelve door salvo's uit het geschut ter kennis van de bevolking dezer hoofdstad te brengen. Naar men verzekert, heeft de Keizer zelf verlangd, dat het kanon zou worden gelost, en is door middel van den telegraaf het daartoe strekkende bevel uit Biaritz overgezonden.

De schrijvers van het *Journal des Débats* voegen bij de mededeeling van het door de fransche wapenen behaalde voordeel het navolgende: „ Wij zullen ons onthouden van aanmerkingen, aangaande het plaats gehad hebbende wapenfeit, tot dat wij nadere omstandigheden zullen heb- ben vernomen, die ons niet dan na twee of drie dagen kunnen geworden. Alleen zullen wij hier nog bij aan- merken, dat, naar luid van door ons ontvangene bijzon- dere brieven, de vesting op woensdag den 16^{den} heeft gekapituleerd. De troepen bevonden zich niet langer dan acht dagen aan land en, volgens telegrafische depeches, welke wij zelve hebben ontvangen, of aan buitenlandsche dagbladen ontleend, was met den aanleg van de werken tot het aanvallen van Bomarsund slechts vier dagen vroe- ger een begin gemaakt. De door onze troepen betoonde moed en geestdrift bij het bestormen van twee torens en het terugdrijven van de russische krijgsmagt, die een uitval had beproefd, moeten wel zeer groot zijn geweest, daar zij tot uitkomst hebben gehad de overgaaf eener vesting, welke men ons als zeer sterk en goed verdedigd had voorgesteld. Voorts schijnt het te blijken, dat de schepen mede van hunne zijde aan den strijd hebben deelgenomen. Vermoedelijk heeft de artillerie, door de krachtige en juiste werking van haar geschut, niet wein- igh bijgedragen tot de volvoering van het wapenfeit.”

Al de hier uitkomende dagbladen geven in meerdere of mindere mate hunne vreugde te kennen over het in de Oost-zee op de Russen behaalde voordeel. Alleen het dagblad *l'Assemblée Nationale*, het bekende orgaan der Fusionnisten, maakt in dezen eene uitzondering en heeft zich bepaald tot de mededeeling der telegrafische depe- che, zonder daar iets bijtevoegen. Zulks ontgaat hier de algemeene aandacht evenmin als de omstandigheid, dat in hetzelfde nummer van den *Moniteur*, in 't welk ken-

nis wordt gegeven van de inneming van Bomarsund, een zeer breedvoerig geschiedkundig artikel is opgenomen over de inlijving van Finland in het russische Rijk.

— In het officiële dagblad leest men heden, naar aan- leiding van berigten uit Weenen, de dagteekening voo- rende van den 18^{den} Augustus, de navolgende inddedaad belangrijke mededeeling: „ Het oostenrijksche legercorps, 't welk aangewezen is als het eerste, 't welk in Walla- chije zal binnenrukken, heeft door middel van den tele- graaf last bekomen, om den togt derwaarts aantenemen. Men veronderstelt, dat reeds heden de grenzen zullen zijn overgetrokken bij den bergpas, genaamd den Ro- den-Toren, door twee uit Hermanstadt opgerukte brigaden.”

— De dagbladen deelen nadere bijzonderheden mede aangaande de in het Oosten door de geallieerden tegeu Rusland beraamde expeditie, naar aanleiding der laatste, onder dagteekening van 7 en 10 Augustus, uit Konstan- tinopel ontvangene berigten. Daaruit blijkt, dat de en- gelsche en fransche troepen te Varna, die reeds den 5^{den} hadden moeten scheep gaan, zeer onverwachts tegenbevel hadden ontvangen. Waarom de expeditie vooreerst niet werd voortgezet, was ten eenemale onbekend. Sommi- gen schreven het uitstel toe aan de omstandigheid, dat het benodigde materieel niet tijdig genoeg te Varna was aangekomen; anderen beweerden, dat de uitbreiding der cholera daartoe aanleiding had gegeven; weder anderen waren niet vreemd van het denkbeeld, dat de bevelheb- bers de overtuiging hadden erlangd, dat de russische overheden door verspieders van de ontwerpen der gealli- eerden waren onderrigt. In Konstantinopel was men in- tusschen van gevoelen, dat de expeditie voortgang zou hebben, en men wel denkkelijk het vertrek der troepen naar de zijde van de Krim zou vernemen, op 't oog- blik dat zulks het minst werd verwacht.

Men dacht niet, dat de bevelhebbers thans reeds voor- nemens waren om Sebastopol aantevallen. De tot dusver genomene maatregelen waren niet van dien aard, dat men met grond kon veronderstellen, dat de geallieerden eene zoo belangrijke operatie in den zin hadden. Daarentegen bleef men van gevoelen, dat de Engelschen en Franschen aanstalten maakten om nog in den loop van dit jaar eenig vast punt op de kust van de Krim te bemagtigen, in af- wachting van het zware geschut en het verdere materieel, 't welk uit het Westen was, of nog zou worden afgezon- den. In Konstantinopel was men van gevoelen, dat in- geval de expeditie te lang werd uitgesteld, zulks nadeel- igh zou kunnen werken, eensdeels op den geest der turks- che bevolking, doch ook anderdeels op het moreel der fransche en engelsche troepen.

De fransche linesschepen *Charlemagne* en *Napoleon* wa- ren van Varna ten reede van Konstantinopel aangekomen, ten einde een aantal stukken geschut en laatstelijk gereed gemaakte landings-sloepen intenenemen. Aan boord van die schepen, zouden voorts alle gezonde manschappen, die zich nog in de turksche hoofdstad bevonden, naar Var- na worden overgebracht. Men verzekerde, dat eenige dui- zend man turksche troepen aan de expeditie naar de Krim zouden deelnemen en 30,000 Circassiers last hadden beko- men om zich gereed te houden, ten einde op het eerste bevel derwaarts te kunnen oprukken.

In Varna nam de cholera toe, en naar men verzekerde, hadden ook reeds aan boord der eskaders menigvuldige dergelijke ziektegevallen plaats gehad. Prins *Napoleon* was uit Varna te Konstantinopel aangekomen en had eene con- ferentie gehad met den franschen geneeskundige, den heer *Fauvel*.

De Porte ontving steeds van de zijde der oostenrijks- che Regering de meest geruststellende verzekeringen. Den 9^{den} Augustus had de gezant *von Bruck* depeches ontvangen, waaruit bleek, dat het Kabinet van Weenen stellig voornemens was om de vorstendommen door oos- tenrijksche troepen te doen bezetten, en zeer spoedig aan dat zijn voornemen gevolg dacht te geven. In Konstan- tinopel scheen men volstrekt niet beducht te zijn voor verschil tusschen Pruisen en de westelijke mogendheden.

De geallieerde kruissers hadden eenige handels-vaartui- gen, onder welke twee nederlandsche koopvaardij-sche- pen, in de Zwarte-zee aangehouden. Die vaartuigen waren echter voorwaardelijk weder vrijgelaten door de in Kon- stantinopel georganiseerde commissie van onderzoek, welke van het beginsel was uitgegaan, dat de speciale regtbau- ken in Frankrijk en Engeland alleen bevoegd waren om uitspraak te doen, omtrent de wettigheid der aanhouding van de genoemde vaartuigen. — Men beklaagde zich in de turksche hoofdstad zeer, eensdeels over de stoutmoedigheid der griekische en andere zee-schuimers, doch ook anderdeels over de weinige veerkracht, welke de turks- che overheden betoonden bij het bestraffen der in hare handen gestelde roovers.

Naar luid der laatste berigten uit Konstantinopel, was de engelsche vlootvoogd sir *Lyons* derwaarts gezon- den, om een wakend oog te houden op de werkzaam- heden ter gereedmaking van het door de admiralen ver- langde materieel. De genoemde vlootvoogd was verge- zeld door den engelschen generaal, sir *G. Brown*. De gezant lord *Redcliffe* had eene audientie verlangd en ver- kregen, ten einde die beide hooggeplaatste engelsche of- ficieren aan den Sultan voortstellen. In Konstantinopel was men niet vreemd van het denkbeeld, dat lord *Red- cliff* daartoe was overgegaan, om te toonen, dat hij vooral geene minderen invloed had dan de maarschalk *de Saint-Arnaud*, die onlangs mede door den Sultan ten gehore was ontvangen, en wiens echtgenoot zelfs ter bezigtiging van den harem des Sultans was toegelaten.

— Uit de Levant wordt gemeld, dat de spaansche

generaal Prim een brief heeft geschreven aan den turkschen minister Reschid-bassa, waarin hij te kennen heeft gegeven, dat hij zeer had gewenscht om in de geleerden van het ottomanische leger aan den oorlog tegen Rusland te blijven deelnemen, doch dat de laatstelijk in zijn vaderland plaats gehad hebbende belangrijke gebeurtenissen hem noopten om derwaarts terugtekeeren. Naar men verneemt, is de generaal Prim werkelijk dezer dagen, met de hem vergezellende spaansche officieren, alhier uit het hoofdkwartier van Omer-bassa aangekomen, en zal hij eerlang de reis naar Madrid voortzetten.

De laatste langs den gewonnen weg uit de spaansche hoofdstad ontvangene berigten, de dagteekening voerende van 15 en 16 Augustus, gewagen steeds van spanning en oneenigheid tusschen de staatslieden, die thans in Spanje met het beleid der Regering zijn belast. Reeds vroeger is bij geruchte gewaagd van verschild tusschen de maarschalken Espartero en O'Donnell. Laatstelijk had te Madrid een staatkundige maaltijd plaats gehad. Daaraan hadden deelgenomen de meeste uitgeverers en schrijvers van onafhankelijke dagbladen, die de ministers en een aantal andere hooggeplaatste personen hadden uitgenoodigd om dien maaltijd bijte wonen. Bij die gelegenheid waren een aantal feestdronken uitgebragt en uit de wijze, waarop men daarbij was te werk gegaan, meende men te moeten afleiden, dat het punt, waaromtrent Espartero en O'Donnell verschilden, van het hoogste belang was, en niet meer of minder betrof dan de vraag, of de monarchale dynastie in Spanje al dan niet behouden moest blijven. De maarschalk Espartero had den eersten feestdronk ingesteld en, tegen de gewoonte bij dergelijke openbare gelegenheden, niet gewaagd van H. M. de Koningin, maar van de vrijheid van Spanje, welker handhaving hem door het spaansche volk was opgedragen. De maarschalk O'Donnell had daarna den feestdronk ingesteld op Koningin Isabella en op den constitutionelen troon, den waarborg, gelijk hij zich uitdrukte, van de volks-regten en vrijheden, zoo als die thans begrepen worden en behooren te worden. De maarschalk had daarbij met nadruk de door hem beledene beginselen toegelicht en van ter zijde het gedrag dergenen gegispit, die vóór hem feestdronken hadden ingesteld en de Koningin naar 't scheen voorbedachtelijk waren voorbijgegaan. De feestdronk op de vrije drukpers was ingesteld door den generaal San Miguel en, zooals wel te naauwernood vermelding behoeft, met uitbundige geestdrift toegejuicht. In Madrid ontbrak het niet aan personen, die van gevoelen waren, dat Espartero bij de handhaving der regten van de dynastie niet met de vereischte veerkracht te werk ging en het derhalve geene verwondering kon baren, dat hij werd beschouwd als een heimelijke tegenstander der monarchie. Men meende intusschen, dat Espartero, aldus handelende, minder toef aan een gevoel van vijandigheid ten aanzien der dynastie, dan wel aan de vrees om zijne populariteit op het spel te zetten. O'Donnell daarentegen zou de regten der Kroon met nadruk verdedigen en zich onder anderen bepaaldelijk hebben verklaard tegen elk voorstel, om het vraagstuk, de handhaving der dynastie betreffende, aan de Cortes te onderwerpen.

Dezer dagen is in het officiële spaansche dagblad een besluit uitgevaardigd, waarbij Koningin Isabella, op voordragt der Junta van Madrid, eene nationale decoratie instelt ten behoeve van diegenen, welke aan de gevechten van 17, 18 en 19 Julij hebben deelgenomen. Die decoratie zal bestaan in eene zoogenaamde burgerkroon, met het opschrift: „Het dankbare Vaderland aan de verdedigers der vrijheid!” en worden gedragen aan een lint, voor de eene helft rood en voor de andere helft groen, ten blijke, altijd naar luid van dit besluit, dat het volk zijn bloed heeft gestort, ten einde de vrijheid deelachtig te worden.

Het te Bayonne uitkomende dagblad meldt, dat dezer dagen daar ter stede een aantal aanzienlijke Spanjaarden zijn aangekomen, die, ten gevolge van de tijdsomstandigheden, genoodzaakt zijn geworden om hun land te verlaten. Onder die Spanjaarden worden genoemd de markies de Molins en de heer Llorente, beiden leden van het gevallen ministerie, en de heer Benavides, gewezen gouverneur van Madrid.

De berigten aangaande de cholera luiden niet ongunstiger. In de fransche havens der Middellandsche zee scheen de ziekte eenigermate aan 't afnemen. Zulks was mede in Napels en in andere steden van Italie het geval.

BRUSSEL, 21 Augustus.

De fransche uitgewekene *Considerant* is, naar men verzekert, in den avond van zaterdag weder op vrije voeten gesteld.

's GRAVENHAGE, 22 Augustus.

Door Z. M. is de heer H. van Houten erkend als consul van de Oriëntaalsche Republiek van Uruguay te Rotterdam.

Z. M. heeft benoemd tot regters in de arr. regtb. te Sneek m^r. M. van Heloma, subst.-griff.; en te Assen m^r. L. Oldenhuis Gratama. pl. verv. kantonr. en proc. — Tot Notaris te Utrecht is benoemd de cand.-notaris E. P. Temminck.

Het heeft Z. M. behaagd te bepalen, dat aan het bij 's Rijks werf te Vlissingen aan te bouwen fregat 1ste kl., met stoomvermogen, van 51 stukken, de naam zal worden gegeven van *Evertsen*, alsmede dat de schoonerbrik met stoomvermogen de *Vuurpijl* voortaan de naam zal voeren van *Montrado*.

HAARLEM, 22 Augustus.

Naar luid van alhier uit Weenen ontvangen telegrafische depeches, is gisteren uit die hoofdstad het bevel afgezonden aan de oostenrijksche krijgsmagt, om in Wallachije binnentrukken. — Verder wordt uit Weenen gemeld, dat het aldaar gevestigde Huis H. von Wertheimstein zijne betalingen had gestaakt. Het passief werd begroot op niet minder dan 5 millioenen fl.

Bij de proclamatie van den Keizer der Franschen aan de soldaten van het leger van het Oosten, herrinnert Z. M. hen aan het zeggen van den Eersten Consul in 1799, dat de eerste hoedanigheid van den krijgsmagt is volharding onder vermoedens en ontberingen, en dat de moed eerst daarna in aanmerking komt. Z. M. verwijst hen op het voorbeeld van het leger in Egypte;

van de overwinnaars van de Pyramiden en van den Berg-Thabor, die, even als zij, krijgshaftige vijanden zoowel als de pest hadden te bestrijden, en toch met eere naar het vaderland terugkeerden. „Soldaten (dus eindigt Z. M.) vertrouwt op uwen bevelhebber en op mij. Ik waak over ulieden, en hoop, met 's Hemels hulp, eerlang uw lieden te verminderen en uwen roem te verhoogen. Tot wederziens.”

De *Deventersche Cour.* meldt, dat eerstdaags door Curatoren aan den Raad een concept-reglement voor het onderwijs aan het Athenaeum zal worden aangeboden, benevens een lijst van aanbeveling, ter vervulling der vacature van hoogleeraaren in de nederduitsche taal- en letterkunde en in de vaderlandsche geschiedenis.

Voor de onlangs ten behoeve der stad Leyden opgestelde gedeelening van f 60,000 is voor een bedrag van f 15,000 tegen 3 pc., en voor f 45,000 tegen 4 pc. ingeschreven.

Verl. zaterdag is te Dordrecht, van de werf van den heer J. Schouten, te water gelaten het barkschip *Louise Kroonprinses van Zweden*, groot 298 l., gebouwd voor rekening eener reederij, onder directie van den heer G. Mauritz te Dordrecht.

Uit Groningen wordt gemeld, dat verl. vrijdag daar weder een vaartuij met houwitsers en granaten, voor de vesting Naarden bestemd, geladen is. Dit schip heeft vooraf eene aanzienlijke hoeveelheid hand-granaten te Delfzijl ingenomen. De groote verzendingen van het meest zware geschut en daarbij behorend materieel uit de provincie Groningen zijn nu afgeloopen; maar er is nog eene aanzienlijke hoeveelheid materieel van elders te wachten, eer de beide vestingen op hare uitrustingen gebragt zullen zijn. De afzendingen daarvan zullen vermoedelijk eerst in het aanst. voorjaar plaats hebben.

Den 20sten Augustus is in de Hervormde Kerk te Rijp het fraaie nieuwe orgel, vervaardigd door de gebroeders Bütz en Comp., te Utrecht, zeer ten genoegen van de gemeente ingewijd.

Naar men verneemt, zal het gunstig bekende orkest van den heer A. J. de Boer, uit den Franschen Tuin te Amsterdam, zich op Vrijdag den 25sten Augustus aanstaande, des avonds te 6½ ure, doen hooren aan 't gebouw der Societeit *Trouw-moet-Blijken*, in het Haarlemmerhout.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 22 Augustus. Den 21sten dezer in Texel binnengekomen: *Wave*, Cummings en de stoomb. *Magnet en Harlingen*, alle 3 van Londen; *Gesina*, Schut, Dantzig; *Thetis*, Hofgaard, Drammen. Gisteren nog: *Juhana Louisa*, Spijkmann, Triest; *de Vrede*, Booneveld, Noordzee; en uitgezeild: *Herman*, Lunde, St. Thomas; *Java Koerier*, Rienis, Liverpool; *Bosphorus*, Krulsinga, Newcastle; *Andacions*, Thompson, Jarmouth; *Concordia*, Christophersen, Fredrikstad. Wind z. w.

Den 21sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Noord-Holland*, Fyn, Licata; de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; en uitgezeild: *Petronella*, Addens, Cagliari; *Maria Johanna*, van der Gouw, Gibraltar; *Teutonia*, von Riegen, Brunshuttel naar Gend; *Doris*, Weiss, Leeds, Gouth en *Cygnat*, Boyce, alle 3 naar Newcastle; *Kezia*, White, Sunderland; *Mary Ann*, Durant, Stockton; *Fox*, King, Jarmouth; *Benedict*, Mos, Drammen. Wind z. w.

Den 30sten Mei van Padang uitgezeild: *Neerlande Indiën*, Delcisur, Rotterdam; 12 Junij *Albatros*, Haasnoot; 14 dito *Java*, Stikkel van Dam, beide naar Amst.; *Zorahed*, Groot, Newjork. Den 14^{den} dezer van Venetien uitgezeild: *Isabella*, Waker, Liverpool.

Den 6^{den} dezer van Segna uitgezeild: *Lucrètia*, Bragt, Bordeaux. Den 5^{den} dezer te Palermo binnengekomen: *Stad Edam*, Scharring, Terranova.

Den 10^{den} dezer van Gibraltar uitgezeild: drie *Gebroeders Sikkens*, Kamminga, Queenstown; *Eliabeth Johanna*, de Boer, Lissabon.

Den 17^{den} dezer te Charlestown binnengekomen: *Onderneming*, Ouwehand, St. Malo.

HARWICH, 18 Augustus. Het schip *de Jonge Albert*, gevoerd geweest door kap. van der Zee, van Riga naar Steenwijk, l. v. Harlingen, is alhier als prijs van het Eng. oorlog schip *Conflict* opgebragt.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.		22 Augustus 1854.		4½ ure.	
		van	tot	geb.	
NEDERL., Werkel. Schuld . . .	2½ pct.	60¼	7½	—	—
" " " " " " " " " "	3 " "	72¼	—	—	—
" " " " " " " " " "	4 " "	89¾	90½	—	—
Amortisatie-Syndicaat . . .	3½ " "	89	—	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½ " "	123	—	—	—
Oost-Indische Leening . . .	4 " "	89¾	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg . . .	— " "	—	—	—	—
Leen. " " " " " " " " " "	4½ pct.	—	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . . .	4½ " "	99¾	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3 " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	4½ " "	—	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5 " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	5 " "	101	—	—	—
Certificat. " 1828/1829 . . .	5 " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	5 " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	4 " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	4 " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	4 " "	—	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . . .	6 " "	—	—	—	—
Certific. van " " " " " " " " " "	6 " "	60	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . . .	f	—	—	—	—
Obligatiën	4 pct.	69¼	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1 " "	17 15/16	18 1/16	18	—
" " " " " " " " " "	3 " "	37½	¼	—	—
" " " " " " " " " "	3 " "	32½	¾	32¼	—
Amortisable	3 " "	3¾	—	—	—
Bew. Coupon	4 " "	4¾	1 1/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5 pct.	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	4 " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	5 " "	67 15/16	68¾	68½	—
" " " " " " " " " "	5 " "	77¼	¾	—	—
" " " " " " " " " "	5 " "	34¾	¾	34½	—
BELGIE, ...	2½ " "	—	—	—	—
Rotschild, ...	2½ " "	48 13/16	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100 5 " "	— " "	—	—	—	—
" " " " " " " " " "	— " "	—	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3 " "	36¾	1 3/16	—	—
" " " " " " " " " "	3 " "	—	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto 5 " "	— " "	—	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½ " "	68¾	69½	68¾	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	4 " "	—	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100 2¼ " "	— " "	—	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3 " "	23¼	¾	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.	— " "	3¾	¼	—	—
Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105¾. Oostenrijk Metall. L. B. 5 pc. 77¼ à ½. Grenada obl. uitgef. 6½. Metalliek 1854 77¾. De 4 pc. Weener Loten f 224. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit Tot Naut des Obligatie-Handels. J. STROEVE Bz.					

Ter beurze van heden waren de 2½ pc. n. s. goed prijshoudend; de 3 pc. aangeboden, en de 4 pc. gezocht. Van de buitenlandse fondsen waren de belgische iets vaster, de spaansche, portugeesche en russische nagenoeg op de vorige hoogte; de oostenrijksche laag, en de mexicaansche aangeboden.

WRENNEN, 21 Augustus. De 5 pc. met. 86¼; zilver 21½. Londen, 22 Augustus. De 3 pc. gecons. resc. 94¼ à ¼. Mexico 4¾ à ½. Spanje 1 pc. 18 à ¼. Russië 4½ pc. 86.

PARIS, 22 Augustus. De 3 pc. renten 73 fr.; 4½ pc. 99 fr. 75. Spanje 3 pc. 31¾.

MARKTBERICHTEN.

ROTTERDAM, 21 Augustus. Tarwe: jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging bij weing aanvoer 10 à 20 c. lager van de hand; goede en puike f 14,50 à f 15,30; mindere f 12,50 à f 14,30; n. dito meer ter markt en van f 12,50 tot f 14,25 verkocht; Pools. en jar. roode als voren; n. roode lager verkocht; 155, 156 p. jar. with. Pools. f 470; 156 p. dito f 450; 156 p. with. Pools. f 435; 164 p. jar. Bov. Ris f 468; 163, 164 p. n. Hoogl. Kleefs. f 440, f 445; 163, 164 p. dito Bov. Ris f 435; 163 p. dito f 420; 162 p. dito f 425; 160 p. dito Bov. f 408; 156 p. jar. dito f 425; 156 p. Pomm. f 420; 160 p. Petersb. Cub. f 425. Rogge: n. Overm., Zeeuws. en Vlaams. minder ruim aangevoerd en verkocht van f 7,50 à f 9. Voorts 152 p. Anclammer f 315; 144 p. n. Arch. f 245, f 250; 144 p. jar. dito f 240; 142 p. Arch. zeilende f 235, en te Schiedam te ontvangen: 143 p. Libau f 284; 145 p. Reval f 303. Gerst: n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter f 4,50 à f 5,80; dito zomer f 4,50 à f 5,30. Haver: Zeeuws. en Inl. korte f 4,70 à f 5,30; dito lange f 4 à f 5. Boekweit, op 140 p.: N. Brab. f 232, f 235, f 238; Holst. f 200, f 208; Rijn f 230; Oostvr. veen f 210; Vries. zand f 224. Ervten: n. Zeeuws. groene f 8,75 à f 9,75; dito witte f 8,25 à f 9. Paardenboonen f 6,75 à f 7,25. Koolzaad: circa 150 last aangevoerd; Zeeuwsch gestort £ 63½, dito in zakken £ 62, £ 62½, puike dito gestort £ 64; Vlaamsch gestort £ 63½, in zakken £ 62½; Overm. in zakken £ 61, £ 62, £ 63, gestort £ 63; Flakk. in zakken £ 60, £ 61, £ 62. Kanariezaad f 9 à f 9½ nominaal.

*** Voor eene zwaar beproefde Weduwe voor welke vroeger de hulp van weldenkende menschevrienden, in dit blad, werd ingeroepen, zijn, sedert onze laatste opgave, nog onder dankbetuiging aan de edele gevers ontvangen:

Bij burgem. K. Zijp te Twisk, twee coupons, elk à f 12,37½, van Z. A., postm. Deventer; bij de A. Maagh Kniphausen te Abbekerk, een coupon groot f 12,37½, uit Wageningen; bij de L. van Dijk te Wijhe, een coupon à f 1,48½, postm. Zutphen; en bij de D. Hupkens te Winkel, van N. N. te Winkel een muntbiljet à f 10, en een coupon groot f 6,18½, van W. V. uit Utrecht.

*** Ondertrouwd:

N. J. KRUYSKAMP,
van Hellevoetsluis, met
E. VAN ACHTERBERGH,
van Amersfoort.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

P. HAESBROECK,
Controleur van den Waarborg te Maastricht, en
J. L. ROGGE.
GENDRINGEN, den 16^{den} Augustus 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

W. C. ZUIDERHOEK,
Steenbakker te Capelle a/d. IJssel, met
A. W. DEN BRAANKER.
DELFT, 17 Augustus 1854.

*** Getrouwd:

BOSKOOP. J. CNOPIUS
18 Augustus 1854.
Eenige kennisgeving. G. M. DE HAAN.

*** Getrouwd, 19 Augustus 1854:

C. J. HESHUSIUS
en
Jonkvrouwe J. BOWIER.
Den Huize COUDEWATER, onder Rosmalen bij 's Bosch.

*** Getrouwd:

ETTEN, L. FEITS Lz.,
21 Augustus 1854. van Heerenveen, en
Eenige kennisgeving. A. G. PE A U X.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON AAFKE TJALLINGII, geliefde Echtgenoot van M^r. A. G. VAN VELSEN WIERSMA. HARLINGEN, 18 Augustus 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON C. B. VAN SON, geliefde Echtgenoot van CULENBORG, M^r. J. H. VAN GENNEP. 18 Augustus 1854. Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON J. L. G. EVERWIJN, veel geliefde Echtgenoot van LEERSUM, F. MEYJES, 19 Augustus 1854. Predikant.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, D. F. TAK, geliefde Echtgenoot van BORSSELE, T. ERMERINS. 19 Augustus 1854. Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON R. A. H. KÄHLEN-THAL, VERWEY MEJAN. NIJMEGEN, 19 Augustus 1854.

*** Heden beviel van eene DOCHTER C. E. KUIPERS, geliefde Echtgenoot van G. VAN BRAKEL Gz. DORDRECHT, 19 Augustus 1854. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON KLASINA VAN WIERINGEN, geliefde Echtgenoot van ALPHEN, J. W. KOERT. 19 Augustus 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER GRIETJE DEKKER, geliefde Echtgenoot van KOOG AAN DE ZAAAN, EVERT SMIT CORNSZ. 20 Augustus 1854. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, T. E. KERREBIJN, geliefde Echtgenoot van AALSMEER, W. C. DANSDORP. 20 Augustus 1854.

*** Heden beviel van een' ZOON J. C. VERSCHUUR, geb. VAN MAURIK. AMSTERDAM, 20 Augustus 1854. Eenige kennisgeving.

*** Te BURG STEINFURT, overleed den 14^{den} Augustus 1854 MARIA ANNA MATTHESEN, geb. VAN DE GRAAFF. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed Jonkvrouwe DINA SARA PETRONELLA VAN DOORN, in den ouderdom van 56 jaren. MIDDELBURG, 17 Augustus 1854.

** Heden overleed, na een langdurig, doch geduldig lijden, onze hartelijk geliefde oudste Dochter **METTA SOPHIA**, in den ouderdom van ruim 23 jaren.
UTRECHT, C. F. MEIJER.
18 Augustus 1854. C. MEIJER,
D. LEEUW.

** Ons ouderhart, door vorige verliezen reeds zoo diep geschokt, werd weder op nieuw verscheurd, door het afsterven van onzen Zoon **PIETER**, in den ouderdom van 22 jaren, aan een treffend ongeluk.
ROTTERDAM, P. LA FONTAINE.
20 Augustus 1854. J. LA FONTAINE,
Eenige kennisgeving. LANKHORST.

** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 75 jaren, Meijfvrouw **TRIJNTJE VIERHUYZEN**, Weduwe den Heer **Cornelis Vriesman**.
SCHERMERHORN, 20 Augustus 1854.

FAILLISEMENT.

De rangschikking, zoo als die door den Edel-Achtbaren Heer Regter Commissaris in het Faillissement van **M. GIJSBERS**, is opgemaakt, is op heden met de daartoe behoorende bescheiden ter Griffie neergelegd, om aldaar gedurende veertien dagen ter inzage van belanghebbenden te verblijven.
Haarlem, 21 Augustus 1854.

BEKENDEMAKING.

Blijkens akte op den 29sten Mei 1854, voor den te Zaandam gevestigden Notaris **CORNELIS HONDIUS**, in bijzijn van getuigen verleden, is de **VENNOOTSCHAP** tot uitoefening van de *Verfmaaldery*, en het drijven van Handel in *Verfwaren*, onder de Firma **VAN STORM, VAN BENTEM en KLUYVER**, opgericht door Meijfvrouw **AALTJE VAN BROEK**, Weduwe den Heer **Pieter Kluyver** en de Heeren **JAN en ALBERT KLUYVER ALBERTSZOON**, allen te Koog aan de Zaan, en na het afsterven van Meijfvrouw **VAN BROEK**, door de beide laatstgenoemde Heeren en den Heer **PIETER KLUYVER PIETERSZOON**, te Zaandam woonachtig, voortgezet op den 11^{den} Maart 1854 **ontbonden**, en tevens toegestaan, dat de Firma worde aangehouden door de bovengenoemde Heeren **ALBERT KLUYVER ALBERTSZOON**, en **PIETER KLUYVER PIETERSZOON**, die, zoo alléén als in Vennootschap met derden, onder de gezegde Firma de *Fabricagie en Handel in Verfwaren* vermoogen voortzetten, evenwel zonder eenige verantwoordelijkheid dienaangaande voor de overige gewezen Vennooten of hunne Erfgenamen.

Blijkens akte op den 17^{den} Augustus 1854, ten overstaan van den te Zaandam residerenden Notaris **HONDIUS** en getuigen gepasseerd, hebben de Heeren **ALBERT KLUYVER ALBERTSZOON**, en **PIETER KLUYVER PIETERSZOON**, Kooplieden en Fabrikeurs in *Verfwaren*, wonende de eerstgenoemde te Koog aan de Zaan en de laatstgemelde te Zaandam, met elkander eene **VENNOOTSCHAP** aangegaan, en te dien aanzien, onder meerder vastgesteld: Dat deze Vennootschap zich bepalen zal tot het uitoefenen van de *Verfmaaldery*, en het drijven van Handel in *Verfwaren*, wordt verstaan een *aanvang* genomen te hebben, met den 12^{den} Maart 1854, voortdurend zal tot zoolang dezelve door een der Vennooten wordt opgezegd of met onderling goedvinden ontbonden, en zal worden gedreven onder de Firma **VAN STORM, VAN BENTEM en KLUYVER**; — dat de werkzaamheden aan deze Vennootschap verbonden, door de Vennooten met gemeenschappelijke overleg, en met assistentie van den Heer **ALBERT KLUYVER ALBERTSZOON JUNIOR**, te Koog aan de Zaan zullen worden verricht en ten uitvoer gebracht, en dat ieder der Vennooten, zoo mede de gemelde Heer **ALBERT KLUYVER ALBERTSZOON JUNIOR**, tot de teekening der Firma bevoegd en gerechtigd zal zijn, zonder dezelve echter tot eenigander einde dan voor zaken de Vennootschap regtstreeks betreffende en inzonderheid niet tot het opnemen van Gelden of het stellen van Borgtoegen te mogen bezigen, als wordende tot deze laatste en dergelijke handelingen de verbindtenis van beide Vennooten, volstrekt vereischt.

** De bekende en onbekende Schuldeischers in de, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde *Nalatenschap* van wijlen den Heer **WILLEM BRIEL**, in leven Boekhandelaar te Wormerveer, en aldaar den 2^{den} April 1854 overleden, worden opgeroepen om te compareren, op Vrijdag den 1sten September 1854, des voormiddags ten 12 ure, ten Kantore van den Notaris **DIRK DONKER**, te Zaandijk, ten einde op te nemen de Rekening en Verantwoording, welke, namens de Erfgenamen in die *Nalatenschap* zal worden gedaan; mitsgaders, zoo er geen verzet plaats heeft, tot de ontvangst van zoodanig gedeelte hunner *Schuldvorderingen*, als waartoe de *Nalatenschap* toereikende zal worden bevonden.

** Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en de *Nalatenschap* van **GERRIT ROELOF BERG**, in leven Herbergier te Schagen en aldaar overleden den 7^{den} Augustus 1854, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór of op den 24sten Augustus 1854, ten Kantore van den Griffier **C. DE HEER**, te Schagen.

** Zij welke gelden te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan, of goederen onder zich hebben van den Boedel van den Wel-Ed. Heer **N. J. NANNEN** en deszelfs Echtgenoot **Mej. M. C. ROOS**, beiden overleden, worden uitgenoodigd, daarvan zoodra mogelijk en uiterlijk vóór 1sten Maart 1855, met *franco* Brieven, opgave, betaling of afgifte te doen aan den ondergeteekende.
Medemblik, W. KLOTS SCHARDAM.
14 Augustus 1854. Executeur Testamentair.

** In de Stadsschool voor behoeftige jongens te Leeuwarden, verlangt men eenen **EERSTEN ONDERMEESTER**, bezitter van minstens den *derden onderwijzersrang*, geschikt om in deze School grondig onderricht te geven in de vakken van het lager onderwijs, op eene vaste jaarlijksche bezoldiging van f 375.

Brieven en bewijzen van bekwaamheid vóór den 29sten Augustus e. k., *franco* te adresseren aan den Heer **J. J. DE JONGH**, Secretaris der Plaatselijke Schoolcommissie, Wijk B, N°. 136, te Leeuwarden.

** Er wordt gevraagd aan de vacante School te Oud-Karspel: Een **ONDERMEESTER**, van den 2^{den} of 3^{den} Rang, op een tractement van *twee Gulden* in de week, benevens vrije Kost en Inwoning met Bewasschen en Benaaijen; een Kweekeling, bezittende den 4^{den} Rang is ter assistentie aanwezig. Dadelijke aanvaarding. Brieven *franco* aan den Burgemeester der Gemeente.
Oud-Karspel, den 14^{den} Augustus 1854.

** **J. J. UTERMARCK**, Hoofd-Onderwijzer aan de Stads-Armschool te Harderwijk, vraagt eenen **ONDERMEESTER**, van den 2^{den} of 3^{den} Rang, op een jaarlijksch tractement van f 300. Brieven *franco*.

** **C. v. d. BERG** te Breukelen, verlangt tegen p. m. October a. s., een **ONDERMEESTER**, van den 3^{den} Rang, die bedreven is in de Fransche taal, en de geschiktheid bezit de Kerkdienst waartenemen. Het Salaris is f 100, benevens Kost en Inwoning. Brieven *franco*.

** **C. J. BOEZAART**, Onderwijzer te Aalsmeer, vraagt eenen **ONDERMEESTER** van den 3^{den} of 4^{den} Rang, met een goed voorkomen, in staat de beginselen der Fransche Taal te helpen onderwijzen, behalve de gewone verpleging, zal men Salaris naar bekwaamheden genieten.

** **J. A. KLOKMAN**, te Zelhem, vraagt tegen 1° November e. k., een **ONDERMEESTER**, van den 3^{den} Rang, P. G., er is veel tijd en gelegenheid tot verdere oefening, ook in vreemde Talen en Mathesis. Brieven *franco*.

** In eene Apotheek te Groningen, wordt tegen 1° November, gevraagd: Een **BEDIENDE**, die eenigen tijd bij het vak is werkzaam geweest, en aan wien tevens de gelegenheid zal worden gegeven, om de Akademische Lessen bij te wonen. Brieven *franco*, onder Letter G., bij den Heer **A. L. SCHOLTENS**, Boekhandelaar te Groningen.

** Aan eene inrigting voor middelbaar onderwijs, is tegen genot van Kost, Inwoning en Onderwijs in Talen en Wiskunde, gelegenheid ter plaatsing van een Prot. **JONGELING**, die den 4^{den} Rang bezit, de beginselen van het Fransch verstaat, en reeds in eene wel ingerichte School is werkzaam geweest. Brieven *franco*, Letter D., aan den Boekh. **BOSCHLOO**, te Lochem.

** Bij een Predikant van de H. G., ten Platten Lande, wiens gezin niet talrijk is, liefst in eene kleine Gemeente van Gelderland, wordt gelegenheid gevraagd, ter plaatsing van **EEN of TWEE JONGE LIEDEN**, tusschen de 8 en 11 jaren, om bij eene ouderlijke verzorging, te worden opgeleid voor het Gymnasium. Daar waar ook gelegenheid bestaat voor de Muzijk, zal eenigermate de voorkeur worden gegeven. Hierop reflecterenden, gelieven zich met opgave der voorwaarden te adresseren, onder Letters A. Z., bij den Boekhandelaar **J. v. SCHATTENKERK**, te Doesborgh.

BOEKHANDEL.

Om in bovengenoemd Vak opgeleid te worden, vraagt men in eene der Hoofdsteden van ons Land, zoo spoedig mogelijk: Een fatsoenlijk **JONGELING**, van de P. G., niet beneden de 16 jaren oud. Men adresseere zich met *franco* Brieven, onder Lett. B., bij den Boekhandelaar **J. D. SYBRANDI**, te Amsterdam.

** Een Geneeskundige nabij Haarlem, verlangt zoo spoedig mogelijk ter opleiding: Een fatsoenlijk **JONGELING**, als Leerling of Bediende. Adres met *franco* Brieven, onder Letter G., bij den Boekhandelaar **J. F. VAN DOBBEN**, te Haarlem.

LEERLOOIJERIJ.

In eene bloeiende Leerlooijerij Fabrijk, binnen een Stadje der Provincie Gelderland, verlangt de Eigenaar zich met **IEMAND** te verstaan, ten einde gemeenschappelijk die Fabrijk op een grootere schaal uit te breiden. Inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris **VAN EBBENHORST TENGBERGEN**, te Zelhem. Brieven *franco*.

** *Burgemeester en Wethouders van ZWOLLE*, roepen bij dezen op, Sollicitanten voor de betrekking van **ARCHITEKT** dezer Stad, waaraan verbonden is eene jaarwedde van f 1500.

Zij, die geschikt en genegen zijn, om naar deze betrekking te dingen, worden verzocht zich schriftelijk binnen eene maand *franco* aan Burgemeester en Wethouders te adresseren, onder overlegging van bewijzen van goed zedelijk gedrag en van bekwaamheid.
Zwolle, den 7^{den} Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. J. VOS DE WAELE,
L. N. SCHURMAN, Secretaris.

** De Betrekking van **KASTELEIN**, in de Societeit, van *ongenuchten rry*, te Goes, vacant zijnde, worden zij die genegen mogten zijn na die Betrekking te dingen, opgeroepen, zich: binnen *veertien dagen* na heden, in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven, te adresseren aan de Directie van bovengenoemde Societeit.
J. D. DOMINICUS VAN DEN BUSSCHE, Secretaris.
Goes, 19 Augustus 1854.

** Een **JONG PERSOON**, P. G. en van goede getuigschriften voorzien, wenscht zich als Koetsier geplaatst te zien tegen 1° November e. k. Brieven *franco*, Letters B. M., aan den Boekhandelaar **W. J. THIEME**, te Zutphen.

GRUTERS-LEEBLING.

Tegen November of eerder, bestaat er, in eene der volkrijkste en levendigste plaatsen in N.-Holland, in de onmiddellijke nabijheid van Amsterdam, gelegenheid ter plaatsing van eenen **LEERLING**, in eene uitgebreide Grutterij. Adres met *franco* Brieven, onder Letters P. P., bij den Boekhandelaar **C. J. BORLEFFS**, Nieuwendijk te Amsterdam.

KOETSIER.

Er biedt zich aan een **KOETSIER**, van de P. G. en middelbaren leeftijd, tevens bekwaam tot Huiswerk. Adres *franco* Lett. L, aan den Boekhandelaar **C. C. VAN DER HOEK**, Breedestraat te Leyden.

BOEKBINDERS!

Een **BOEKBINDER**, zijn vak grondig verstaande, en van goede getuigschriften voorzien, vast werk begerende, vervoege zich ten spoedigste in *persoon* of met *vrachtrijve* Brieven, bij **JOH. NOMAN en ZOON**, te Z. Bommel.

** Er biedt zich aan: Een gehuwd **TUINMAN**, van de P. G. en van middelbaren leeftijd, met twee Kinderen, grondig ervaren in het vak van Tuinier en Bloemkwekerij, alsmede bekend met Boerderij, en van goede getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. G. H., bij den Boekhandelaar **W. J. KRUYT**, te Arnhem.

TUINMAN GEVRAAGD.

Men verlangt op een Buiten bij Kleef, tegen 1° November: Een gehuwd **TUINMAN**, zonder Kinderen, het Snoeien en Broeijen grondig verstaande, en bekwaam in het kweken van Bloemen. Met goede getuigschriften voorzien, kan men zich adresseren, met *franco* Brieven, onder Letter V., bij den Boekhandelaar **KREUTLER**, te Kleef.

** **ZOU ER ZOO IEMAND ZIJN** die een Jongmensch, van deftige Familie en van de P. G. zou willen helpen met **VIER DUIZEND GULDEN**, tegu 4° Intrest? Hij zou hierdoor in staat zijn, eene zaak te beginnen, die hem niet alleen een fatsoenlijk bestaan waarborgde, maar tevens om het geleende bij gedeelten afte doen. Gij die met geld gezegend zijt en een Jongmensch van goed gedrag en kunde wilt voortheelpen, wordt verzocht u onder Letters G. M. te adresseren, aan **J. H. KNOOP**, Donkere Sparen te Haarlem, om nadere inlichtingen te ontvangen.

** Op eene Buitenplaats in Zuid-Holland, nabij 's Gravenhage, worden verlangd tegen November aanstaande: **GEHUWDE LIEDEN**, van middelbare jaren, van de P. G., zonder Kinderen, de Man voor Koetsier, de Vrouw om te Koken en Huiswerk te verrigten. Adres *vrachtrij* onder Letter G., bij den Boekhandelaar **H. S. J. DE GROOT**, te 's Hage.

ONDERWIJS.

De betrekking van **INSTITUTRICE** te *Uithoorn* vacant zijnde, worden zij, die genegen mogten zijn om die betrekking te aanvaarden, uitgenoodigd om zich ten spoedigste, onder overlegging van bewijzen van goed zedelijk gedrag en bekwaamheid, aan te melden met *vrachtrijve* Brieven, doch liefst in *persoon*, bij den Burgemeester der Gemeente: wordende er mede geschiktheid verlangd tot het geven van Onderwijs in de moderne Talen, Handwerken en het Wollen- en Linnenaaijen.

** Eene **BEKWAME WINKEL-JUFVROUW** wordt gevraagd, in een voornaam Magazijn van *Garens, Band en Manufacturen*. Men adresseere zich met opgave van geloofsbelijdenis en bij wien in betrekking geweest zijnde, met *franco* Briefjes, onder Letters B. B., bij den Boekhandelaar **J. H. BRINKMAN**, Singel, Hoek Bergstraat, N°. 40, te Amsterdam.

** Op een Buiten in Gelderland wordt tegen November gevraagd: Eene Persone als **KEUKENMEID-HUISHOUDSTER**, van de Protest. Godsdienst, en niet beneden de 35 à 40 jaren oud, bevoegd en genegen om het beheer over de Keuken, Voorraadskamer, Kelder, enz., aan hare Mevrouw zoo veel mogelijk uit de hand te nemen. Men kan rekenen op f 100 à f 150 loon, en de best mogelijke behandeling, doch daarentegen wordt verlangd de voldoende bewijzen niet alleen van eene *grondige* kennis van al wat Koken, Inmaken, enz., betreft, maar daarbij ook van een stillen godsdienstigen zin, en goed gedrag en verstand. Niemand, dan die ten volle voorzien is van deze getuigenissen, zal in aanmerking komen. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters W. R., bij den Boekhandelaar **H. B. BREIJER**, te Arnhem.

** Aan het Commissie Kantoor van **R. VAN ALTE-NA**, Haverstraat N°. 127 te Utrecht, zijn nog **BEKWAME KEUKEN-, WERKMEIDEN, KAMENIERS, HUISKEUCHEITS en WINKEL-BEDIENDEN** te bevragen. **KEUKENMEIDEN**, welke 12 en 5 jaren in hunne laatste betrekking werkzaam zijn geweest. Ook is aldaar gelegenheid ter plaatsing eener **JUFVROUW**, geschikt tot waarneming eener kleine Huishouding en Gezelschap tevens, en kunnen ook nog geplaatst worden **BEKWAME KINDER- en LINNENMEIDEN**.

** De **POST van VROEDVROUW** in de Gemeente *Vriesenveen* vacant zijnde, worden degenen die tot de vervulling van denzelfden, op eene jaarwedde van *een honderd Gulden*, genegen zijn, uitgenoodigd, zich voor den 1sten October 1854, in *persoon* of bij *franco* Brieven aan te melden bij het Gemeentebestuur aldaar, onder overlegging der noodige bewijsstukken van voldoende bekwaamheid en goed gedrag.
Vriesenveen, den 21sten Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders van *Vriesenveen*,
C. KRUYTS Gz.,
H. A. ENGELS, Secretaris.

** *Burgemeester en Wethouders van ALPHEN*, zullen onder nadere approbatie op Donderdag 31 Augustus 1854, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement de *St. Joris* aldaar, in het openbaar aanbesteden: Het **BOUWEN** van een **NIEUW SCHOOLLOCAAL**, met **ONDERWIJZERS WONING** en daarbij behoorende werken, met de leverantie van alle daartoe benodigde Materialen.

Het Bestek en de Teekening daarvan, zullen acht dagen te voren in voorn^d. Logement ter lezing en inzage leggen, terwijl op Woensdag den 30sten Augustus 1854, des morgens ten 11 ure, de vereischte aanwijzing zal worden gedaan.
Burgemeester en Wethouders voorn^d.

De Burgemeester,
J. T. ROOS,
De Wethouder, loco Secretaris,
A. M. GEWIN.

PAPIER VAN ALBESPEYRES

onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontanelen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Ge-

neeskundige School te Parijs voorgeschreven; *Blaartrekende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken; *Taf*, om de Fontanelen te ververchen; *Zwinnigheds-Compressen*, die de voorkeur boven de Linnen verdienen; verbeterde *Arm- en Beenbanden*, van Gommelastiek en Plated.

Men adresseert zich aan het Hoofd-Depot van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolf*, of bij de volgen de Heeren Depothouders: *J. Schoon*, te Alkmaar; *B. Boom*, te Almelo; *C. B. Kok*, te Amersfoort; *F. Romeyn*, te Arnhem; *J. J. Verhulst*, te Bergen op Zoom; van den *Goorberg*, te Breda; *W. de Visser Jr.*, te Deventer; van *Wageningen*, te Dordrecht; *P. J. B. Schultz*, te Gorcum; *J. Mouton en Zonen*, te 'sGravenhage; *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen; *D. Klinkert*, te Haarlem; *J. Straatman*, te 's Hertogenbosch; *Schuyt Best*, te Hoorn; *O. A. van Tricht*, te Leyden; *Blaecke de Ligny*, te Middeburg; *J. H. Coenen*, te Nijmegen; de *Wed. van Rijssel en Zoon*, te Tholen; *A. J. Faassen*, te Tiel; *L. J. Grootendorst*, Apotheker, te Utrecht; *Ochtmans en de Bal*, te Zierikzee; *D. J. Muntendam*, te Zutphen. Geld en Brieven franco.

Door verandering van woonplaats, biedt men in HUUR aan: Een zeer net ruim logeabel KASTEEL, met deszelfs Tuinen, Wandelingen en bij verkiezing zeer geëxtendeerde JAGT, en voordeelige VISSCHERIJ, gelegen tusschen het Stadje Terborg en het Dorp Silvolden, aan den Straatweg van Doesburg naar de Pruisische Grenzen, in eene bijzondere hooge, drooge, gezonde en aangename ligging. Meerdere inlichtingen te bekomen, op franco Brieven, bij den Heer Postmeester, van den Brievenpost, te Terborg, met Lett. S. V. W.

LET WEL. Iemand van de P. G. wenschte op een welvarend Dorp of in de nabijheid eener Stad te HUREN: Een HUIS met TUIN, waarin een Winkel wordt uitgeoefend die een burger bestaan oplevert. Adres met franco Brieven, Letter H., bij de Boekhandelaren C. L. SCHLEIJER EN ZON, te Amsterdam.

** Te HUUR, tegen 1°. Mei 1855: Een BUITEN met STALLING, voor Paarden en Koeijen, benevens GROND naar verkiezing, gelegen te Twello, Prov. Gelderland, aan den Straatweg van Deventer naar Appeldoorn. Adres franco, Postkantoor Twello, onder J. M. V. L.

** UIT DE HAND TE KOOP: Een solide TENTWAGEN, sociabel, zoo goed als nieuw, geschikt voor 10 Personen, met Voor- en Achterbak; ook een COUPE VIGELANTE, zoo goed als nieuw. Te bevragen bij J. VAN VOORST, Mr. Zadelmaker te Utrecht.

ONDERHANDSCHE VERKOOP VAN EENE FABRIEK van STOOMBOOTEN en WERKTUIGEN te Kampen.

De Rijn en IJssel Stoomboot-Maatschappij biedt ter overneming aan, de door haar opgerigte, bijzonder gunstig te Kampen, aan den IJssel gelegene FABRIEK van STOOMBOOTEN en WERKTUIGEN, met al derzelve Gebouwen, Getimmerten, Dwars- en Langshellingen, bijzondere Haven met staande BOK, KOPERGIETRIJ, WERKTUIGEN, GEREEDSCHAPPEN enz.

Ten Burele van den ondergeteekenden Directeur der voornoemde Maatschappij, liggen de Inventaris en de Voorwaarden van Verkoop ter Visie, en wordt door hem des Maandags, Woensdags en Vrijdags van af 25 Augustus, tot en met 22 September aanstaande, gevaceerd tot het geven van nadere inlichtingen en aanwijzingen.

De Directeur voornoemd,
C. A. FROWEN.

** Door vertrek van een Kavalerie Officier TE KOOP: Twee goed gedresseerde RIJPAARDEN van 14 en 8 jaren, het laatste ook geschikt in het Tuig. Te bevragen franco, onder Letters D. D., bij de Weduwe DRUSE, Kruisweg, te Haarlem.

** **LEES HIER!** Te KOOP: Een heele nette gebruikte TILBURRIE, zoo goed als nieuw, met Patent, As, en alles naar de rijkste smaak bewaard. Te bevragen bij J. VAN DER KOLF, Mr. Smid te Heilo.

** **VRIJWILLIGE VERKOOPING** in het Logement aan den Burg binnen Leyden, van de BUITENPLAATS **WELGELEGEN**, met een Perceeltje BOUWLAND, en 2 Perceelen uitmuntend WEL- of HOOLAND, tegen over dezelve Buitenplaats, alles staande en gelegen in de Gemeente en nabij het Dorp Voorschoten, aan den Straatweg, een uur gaans van de Stad Leyden, hebbende het Heerenhuis negen zoo Boven- als Beneden-kamers, Domestique en Provisie Kamers, Keuken, Kelder, Zolders, Orangerie, Koetshuis en Stalling voor vier Paarden, Tuinmans-Woning, Koepel en groote Schuur; voorts een met smaak aangelegde BUITENPLAATS, met opgaand en Hakhout, Boomgaard, Beek, Moes- en Broeituin, Persiken- en Druivenkast en hetgeen verder tot een aangenaam Buitenverblijf behoort, te zamen groot 4 Bunders, 30 Rooden, 89 Ellen. Breder bij aangeplakte Biljetten omschreven.

Komende worden aanvaard 1 December 1854 en bezigtigende op Maandags en Donderdags van iedere week, vóór de Verkoop van 10 tot 3 ure, op een Toegang-Biljet, verkrijgbaar bij den Notaris A. B. BARKEY Nz, te Leyden, waarvan ook nadere inlichtingen zijn te bekomen. Zullende de propositie van verhooging plaats hebben op Zaterdag den 2^{den} September, en de finale gunning op Zaterdag den 9^{den} September, 1854, beide des avonds ten 7 ure, terwijl tusschen de Veiling en Afslag ten Kantore van den voornoemden Notaris verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

BRIEF AAN M^r. G. Groen van Prinsterer,

bij zijne aftreding uit de Tweede-Kamer der Staten-Generaal,

GESCHREVEN EN OPENLIJK TER LEZING GEGEVEN DOOR M^r. I. DA COSTA.

Prijs f -80.

Op den 4^{den} October aanstaande, des middags ten 2 ure, in de Herberg te Haamstede, op het Eiland Schouwen, zal eene publieke veiling gehouden worden van circa 600 EIKEN BOOMEN, ter zwaarte van 70 Duimen tot 2 Ellen en gemiddeld ter lengte van 6 Ellen; circa 500 IEPEN BOOMEN, ter zwaarte van 60 Duimen tot 1½ El en gemiddeld ter lengte van 7 Ellen; circa 300 ESSCHEN BOOMEN, ter zwaarte van 60 Duimen tot 1½ El en gemiddeld ter lengte van 5 Ellen.

De veiling zal geschieden in onderscheidene Kavels en de aanwijzing gedurende 8 dagen voor de verkoop, waartoe men zich, als ook tot bekoming van nadere inlichtingen, te vervoegen hebbe bij JOH. VAN TER VEERE, op het Slot Haamstede.

** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers thans compleet:

MATHIAS CLAUDIUS, DE WANDSBECKER BODE, vertaald door Dr. J. C. VAN DEVENTER.

Met platen en portret, in rood linnen Band. f 5,70.
In twee Deeltjes ingenaaid . . . . . f 5,30.
Vroeger verscheen bij denzelfden in gelijk formaat:
L. STERNE, Tristram Shandy, vertaald door Dr. M. P. LINDO, compleet, in linnen Band met Portret . . . . . f 4,25.
Of in twee Deeltjes ingenaaid . . . . . f 3,90.
O. GOLDSMITH, de Predikant van Wakefield, één Deeltje ingenaaid met Portret . . . . . f 1,45.
TORQUATO TASSO, Jeruzalem Verlost, door J. J. L. TEN KATE, eerste Deeltje met Portret. f 1,95.
Behoorende tot de Serie Nieuwe Goedkoopse vertaling van de Klassieken van het Buitenland, maar ook afzonderlijk te verkrijgen.

** Bij TEN BRINK & DE VRIES, te Amsterdam, is van de pers gekomen en verzonden:

DE ONWRIKBAAR VASTHEID VAN HET GODSGEBOUW. AFSCHIEDSREDE

OVER 2 Timotheus II: 19, gehouden te Amsterdam, op den 11^{den} Junij 1854. DOOR

D^r. B. TER HAAR.

(Uitgegeven ten voordeele van het Diaconie-Weeshuis, te Amsterdam).

PRIJS 30 CENTS.

** **WERKJES VAN SMAAK.**

Uitgaven van S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.
I. ELISE. Hermine, 2 Deelen. Tweede, goedkoopse druk. Prijs ingenaaid f 3,90; gebonden f 4,90.
II. C. E. VAN KOETVELD. Snippers van de Schrijftafel. Tweede druk; ingenaaid f 1,70; gebonden f 2,--.
III. SCHETSSEN uit de PASTORIJ te MASTLAND. Vijfde goedkoopse druk; ingenaaid f 1,60; gebonden f 1,90.
IV. J. HOEK. Mina en Betsij. Tweede goedkoopse druk; ingenaaid f 1,60; gebonden f 1,90.
V. J. HOEK. Uit het Dagelijksche Leven. In Karton f 1,90.

** De Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, heeft algemeen verzonden:

DE HUISARTS,

OF AANWIJZING

TER BEWARING DER GEZONDHEID en ter aanwending van hulp in de meest voorkomende Ziekten en Ongevallen. EENE HANDLEIDING

voor Huisvaders, Geestelijken, Gemeente-Besturen en voor ieder, die zijn lichamelijk welzijn behartigt, BENEUVEN EEN AANHANGSEL, bevattende eene opgave der eenvoudigste Middelen en de wijze van derzelve gebruik, volgens de beste Geneeskundige Schriften bewerkt door

DR. SEYLER,

te Vierlingsbeek.

Prijs f 2,00.

Er bestaat bijna geene ziekte, of men vindt in dit Werk van een bevoegd Arts daartegen de noodige Middelen aangewezen. Men kan dus dit Boek, dat een schat is voor een ieder, die niet steeds Geneeskundige hulp dadelijk bij de hand heeft, zonder gevaar raadplegen.

** Deze dagen is verzonden, door de Boekhandelaren KEMINK & ZON:

JAARBOEKEN

VOOR WETENSCHAPPELIJKE THEOLOGIE. ONDER REDACTIE VAN Dr. J. I. DOEDES, Dr. D. HARTING, Dr. H. H. KEMINK en Dr. J. J. VAN OOSTERZEE. XII^{de} Deel. 2de en 3de Stuk. Prijs per Deel van 4 St. f 8,00.

ERNST EN VREDE. MAANDSCHRIFT VOOR DE NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK. Redactie: Dr. N. BEETS, J. I. DOEDES en D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE. Tweede Jaargang. 1854. N°. IV. Prijs per Jaarg. van 6 Nommers f 4,50.

BIJDRAGEN TOT DE KENNIS EN DEN ELORI DER NEDERLANDSCHE GYMNASIËN VOOR 1853. Uitgegeven door het Genootschap van Leeraren aan de Nederlandsche Gymnasiën. Gr. 8°. f 1,50.

FRANSCH LEESBOEK VOOR CHRISTELIJKE SCHOLEN, door E. GERDES. 2° Deel, kl. 8°. f 0,50. Vroeger verscheen: HETZELFDE WERK, 1° Deel, kl. 8°. f 0,40. Dit werkje is reeds op verschillende Scholen ingevoerd.

VERKOOPING VAN BOEKEN, PLAATWERKEN, ENZ. Bovengenoemden zijn voornemens in het laatst dezes Jaars ten hunsen huize publiek te verkoopen: eene belangrijke en goed geconditioneerde

BOEKVERZAMELING, Waarbij PLAATWERKEN en PLATEN: ATLASSEN en KAARTEN, LIEFHEBBERLIJEN enz. Hoewel reeds genoegzame voorraad voorhanden is, worden partijen ter bijvoeging ten hunsen huize dagelijks aangenomen.

** GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, geven uit:

LEERREDENEN

van J. H. SCHOLTEN,

Hoogleraar te Leyden. Prijs f 2,75.

Deze Leerredenen mogen in waarheid eene populaire ontwikkeling heeten van de Leer der Hervormde Kerk, als het ware eene bewijsvoering van het wezenlijk Evangelische der in de Leer der Hervormde Kerk ontwikkelde dogmatische denkbeelden. Deze opmerking geeft wij grond, om de eerste en zeer uitstekende verdienste van dezen Bundel aan te toonen. Zij bestaat hier in, dat een ieder, die begeerig is om de kunst te leeren van het dogma te bepreken, dezen Bundel te bestuderen hebbe. Inderdaad maakt deze verdienste den Bundel tot een zeer opmerkelijk verschijnsel in onze dagen. Te regt heeft de Hoogleraar den naam van Leerredenen behouden, dat zijn ook waarlijk Leerredenen, redenen, waarbij de kennis verhelderd, het hart geroerd, de wil bestuurd wordt ten goede. Deze Bundel bewijst mede, hoe eenzijdig de tegenstand is tegen het gebruik dier benaming. Ik kan mij geen enkelen hoorder denken, wien het bij het kerkgaan te doen is om opgebouwd te worden in Christus, die naar Leerredenen als deze, niet met aandacht en zegen luisteren zou. Hoogdravende uitdrukkingen, zeer verrassende beelden zoekt men hier niet: duidelyk, net en eenvoudig is taal en stijl; waardig de toon; men bemerkt het aan deze Leerredenen, dat de Autheur betuigen mag in de treffende opdragt aan zijnen waardigen Vader: „Gaarne belijd ik, den moed te missen, om zonder behoorlijke voorbereiding tot de Gemeente over hare hoogste en dierbaarste belangen te spreken.”

Godgel. Bijdragen, 1854, 2° Stuk.

** Bij G. PORTIELJE EN ZON, te Amsterdam, zijn uitgegeven, en worden met succes gedebiteerd:

FRANSCH, ENGELSCH, HOOGDUITSCH EN NEDERDUITSCH SCHOOLBOEKEN,

waarvan verscheidene reeds sints lang zijn ingevoerd. Op aanvraag is bij alle Boekhandelaren in dit Rijk een gedrukte Lijst dier Schoolboeken GRATIS te bekomen. De Boeken die ter bezigtiging worden verlangd, zijn op franco aanvraag alom te bekomen.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.